

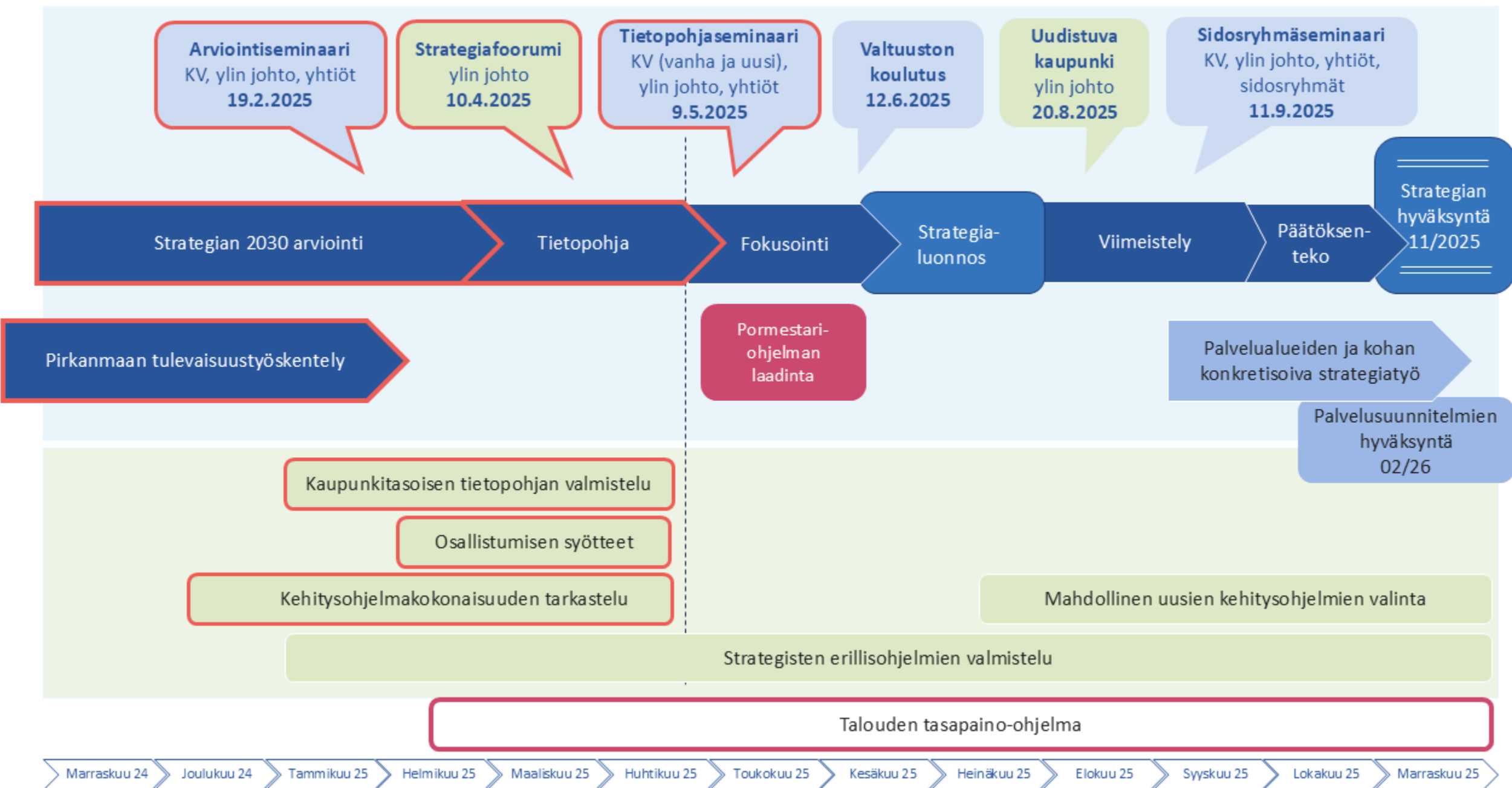
Tampereen strategiavalmistelun tilannekatsaus ja pormestariohjelman strategian perustana

Kaupunginhallitus 16.6.2025

Strategiavalmistelun tilanne

- Kaupunginhallitus hyväksyi Tampereen strategian valmisteluprosessin 3.2.2025. Samalla linjattiin, että nykyinen Tekemisen kaupunki -strategia päivitetään. Päivityksessä strategian ”iso kuva” säilytetään, muutoksia kohdennetaan erityisesti painopisteisiin, linjauksiin ja valtuustokauden tavoitteisiin.
- Valmistelu on käynnistynyt strategiaproessin mukaisesti.
  - Syksyllä 2024 Tampereen kaupunki osallistui Pirkanmaan liiton, Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän kanssa toteutettuun yhteiseen tulevaisuustarkasteluun, jossa muodostettiin Pirkanmaan toimijoiden yhteistä näkemystä tulevaisuudesta. Tulevaisuustarkastelun tuloksia on hyödynnetty strategian tausta-aineistona.
  - Helmikuussa 2025 toteutettiin Tekemisen kaupunki –strategian arviointiseminaari.
  - Palvelualueet ja konsernihallinto valmistelivat maaliskuussa omat strategiasyötteensä.
  - Keväällä valmisteltu laajasti kaupungin asiantuntijoita osallistaen tietopohjaa Tampereen muutosalueista.
  - Kuntalaisia ja henkilöstöä osallistettu kevään aikana eri menetelmin. Kaikkiaan yli 7000 tamperelaista (sis. henkilöstö) on kertonut näkemyksiään Tampereen tulevaisuudesta. Muutosalueiden kokonaisuus ja osallistumisen aineisto esiteltiin valtuustoseminaarissa 9.5.2025.
- **3.6.2025 julkistettu Ilmari Nurmesin pormestariohjelma 2025-2029 luo perustan strategiavalmistelulle ja ensimmäiselle strategialuonnokselle.**
- Strategiaa ja talouden tasapaino-ohjelmaa on valmisteltu samanaikaisesti, mikä mahdollistaa kestäväen talouden näkökulman huomioon ottamisen myös pitkän aikavälin strategiatyössä.

Strategiaprosessi 2025

Kevään strategiavalmistelun tuotoksia tiedoksi

Tietopohja - Tampereen strategiset muutosalueet

Hyvinvointi

Arjen hyvinvoinnin ja elämänlaadun ykkönen

Tamperelaisten yleinen hyvinvointi on kasvanut ja tamperelaiset voivat keskimäärin hyvin. Asukkaiden hyvinvoinnissa on kuitenkin yhä suurempia eroja. Erityisesti mielen hyvinvoinnin haasteet ja yksinäisyys eivät ole vähentyneet. Pahoinvoinnin kasautuminen ja periytyminen huolestuttaa.

Turvallisuus ja varautuminen

Ennaltaehkäisevä turvallisuus ja kestävä kriisinsietokyky

Epävarmassa ja muuttuvassa maailmantilanteessa Tampereen on rakennettava turvallisuutta monialaisesti ja ennakoivasti, nostettava varautumisen tasoa sekä varauduttava häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Kaupunkilaisten turvallisuuden tunnetta vahvistetaan arjen turvallisuustyöllä.

Ilmasto ja luonto

Tekoja kestävän tulevaisuuden hyväksi

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon aikakaudella kaupungin kehittäminen edellyttää ekologisten tavoitteiden toteuttamista kaikessa toiminnassa.

Kaupungin kasvu

Kaupungin laadukas ja tasapainoinen kasvu

Kaupungin voimakas kasvu luo mahdollisuuksia Tampereen elinvoimalle ja hyvinvoinnille, mutta hallitsemattomana se voi murentaa vahvuuksia, joiden varaan kaupunki nojaa.

Kansainvälisyys

Moninainen Tampere on elinvoimainen Tampere

Kansainvälisten kaupunkilaisten veto- ja pitovoiman vahvistaminen on edellytys Tampereen tulevaisuuden menestykselle. Kaupunki elää ja menestyy, kun kansainväliset kaupunkilaiset kokevat sen kodikseen.

Työllisyys ja elinkeinot

Talouden kestävyys kivijalat

Työelämän ja elinkeinorakenteen nopeassa muutoksessa Tampereen elinvoimapolitiikkaa tulee tehdä uudella tavalla.

Sivistys ja osaaminen

Laaja-alainen sivistys osaamisen ja uudistumisen perustana

Laaja-alaista sivistystä ja elinikäisen oppimisen määrätietoista vahvistamista tarvitaan yhteiskunnan nopeiden muutosten keskellä ja osaamis- ja koulutustason laskiessa.

Alueiden eriytyminen

Eheät ja monimuotoiset kaupunginosat

Tampereen alueet kehittyvät eri tahtiin. Mikäli huono-osaisuus ja sosiaaliset ongelmat pääsevät kasautumaan, on kehityksellä vaikutuksensa yksilöiden hyvinvointiin ja elämän mahdollisuuksiin, alueiden houkuttelevuuteen, kasvaviin kustannuksiin sekä pitkällä aikavälillä kaupungin vetovoimaan

Uudistuva kaupunkiorganisaatio

Osaava, muutosjoustava ja kestävä Tampere

Kyky tuottaa arjen ratkaisuja ja palveluja taloudellisesti kestävästi, kohdennetusti ja älykkäästi tekee isoistakin muutoksista mahdollisia.

Osallistumisen kokonaisuus

Tampere-kysely
3484

Henkilöstökysely
1674

**Ikäihmisten
osallistumisen tuki**

Erityisryhmät

**Hiljaisten
ryhmien
keskustelut**
562

**4.- ja 9.-
luokkalaisten
Vaikuta-päivät**
1356

**Vaikuttamis-
toimielimet ja
neuvostot**

Tamperelaisten illat

**= YHTEENSÄ
yli 7000
tamperelaista**

+ Yhtiöiden ja sidosryhmien osallistuminen syksyllä 2025
+ Olemassa olevan aineiston analysoiminen tekoälyä hyödyntämällä

Osallistumisaineiston keskeisiä nostoja

**Arjen hyvinvointia,
turvallisuutta ja
yhteisöllisyyttä**

**Merkityksellistä työtä ja
toimintaa**

**Kotoa luontoon ja
sujuvasti paikasta toiseen**

- **Valtaosa tamperelaisista (82,1%) kokee arkensa sujuvaksi ja toimivaksi.**
- Panostuksia toivotaan erityisesti **lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen**. Laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus sekä oppimisen ja mielenterveyden tuen tärkeys korostuvat.
- **Yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäiseminen** nähdään tärkeänä.
- Työllisyyden parantaminen kaupunkilaisten esiin nostama teema . Toivotaan enemmän työllistymismahdollisuuksia ja työllisyyttä edistäviä palveluja. Lisäksi toivotaan **joustavampia mahdollisuuksia** osallistua työelämään.
- Tampere saa kiitosta **vetovoimaisena opiskelukaupunkina**. Opiskelijat toivovat, että alueelle olisi helpompi työllistyä valmistumisen jälkeen. **Vieraskielisten tamperelaisten työllistyminen** alueelle näyttäytyy haastavana.
- **Tamperelaiset arvostavat lähiluontoa**. Toivotaan kaupunkivihreän lisäämistä ja luonnonvaraisten alueiden vaalimista.
- Tamperelaiset painottavat **kohtuuhintaisen asumisen tärkeyttä**. Asumiskustannusten nousun pelätään vaikeuttavan erityisesti pienituloisten kotitalouksien arkea. **Monipuolisemman asuinrakentamisen** edistämistä pidetään tärkeänä.
- Arjen toimivuus rakentuu sujuvasta liikkumisesta. Kiitosta saa erityisesti **ratikka** ja sen liikennöinnin laajeneminen. Valtaosa parannusehdotuksista liittyy **kevyen liikenteen väyliin, sähköpotkulautoihin, busseihin** sekä **rakentamisen aikaisiin poikkeaviin liikennejärjestelyihin**.

Tiivistys kevään aineistosta

Vahvuudet, mm.

Kehittymiskyky, vetovoima
Koulutusmahdollisuudet, osaaminen, innovaatiokyky
Laaja ja monialainen elinkeinorakenne
Toimivat palvelut
Monipuolinen kulttuuri- ja tapahtumatarjonta
Luonnonläheinen ja viihtyisä ympäristö

Haasteita mm.

Talouden kehitys
Hyvinvointierojen kasvu
Alueiden eriytyminen
Väestön ikääntyminen
Ilmastonmuutos ja luontokato
Työllisyys ja työvoiman saatavuus
Osaamis- ja koulutustason lasku

Omaleimaisuus ja erottautuminen, mm.

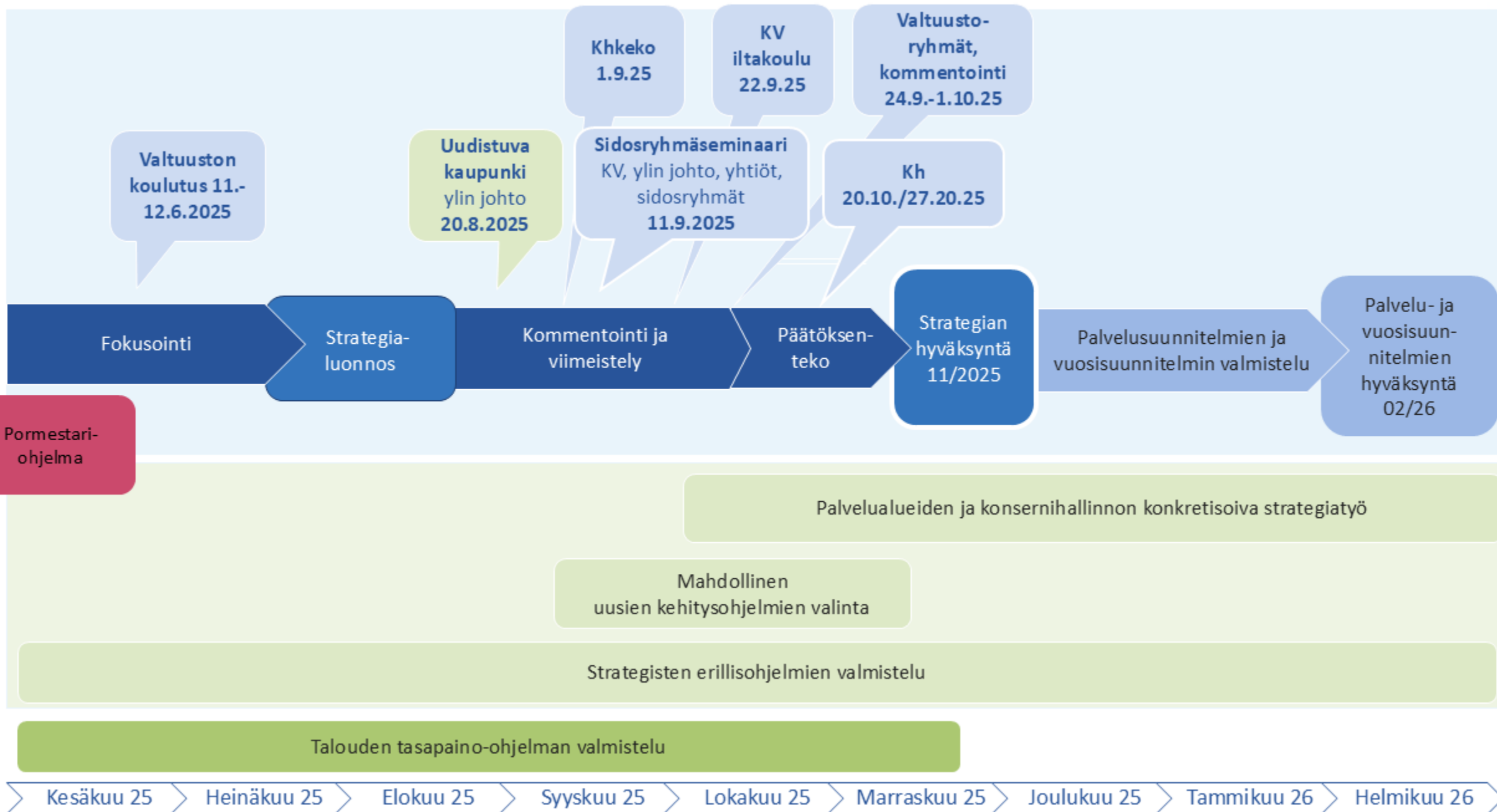
Päätöksenteko- ja aikaansaamiskyky, rohkeus
Avoin, hyväksyvä ja rento kulttuuri
Elävyys
Ihmisen kokoisuus
Arjen sujuvuus ja laatu

Osallistumisen viestit, tärkeää

Arjen hyvinvointi, turvallisuus ja yhteisöllisyys
Merkityksellinen työ ja toiminta
Lähiluonto ja sujuva liikkuminen

Strategiaavalmistelun eteneminen

Strategiaprosessi 2025, syksy

Pormestariohjelman strategian perustana

Pormestariohjelma

- poliittisen johtamisen väline; valtuustoryhmät laadinnassa pääroolissa
- aikajänne 4 vuotta, konkreettisiin ajassa oleviin haasteisiin tarttuva
- linjauksia, tavoitteita ja konkreettisia toimenpiteitä sisältävä
- valtuusto merkitsee tiedoksi ja huomioon otettavaksi strategiatyössä.

Strategia

- kuntalaki edellyttää
- perustuu pormestariohjelmaan
- lisäelementteinä:
  - laadinnassa mukana henkilöstöä, kuntalaisia ja sidosryhmiä
  - aikajänne noin 10 vuotta; tulevaisuuden muutostekijät keskiössä
  - tavoitteet vuoteen 2035
  - Tampereen erottautumistekijöiden kirkastaminen pormestariohjelman pohjalta
  - tavoitteiden kiteyttäminen mitattavaan muotoon ja perustaksi vuosittaiselle toiminnan ja talouden suunnittelulle
- valtuusto hyväksyy.

TAMPERE.
FINLAND

MEIDÄN TAMPERE

Tulevaisuus tehdään yhdessä

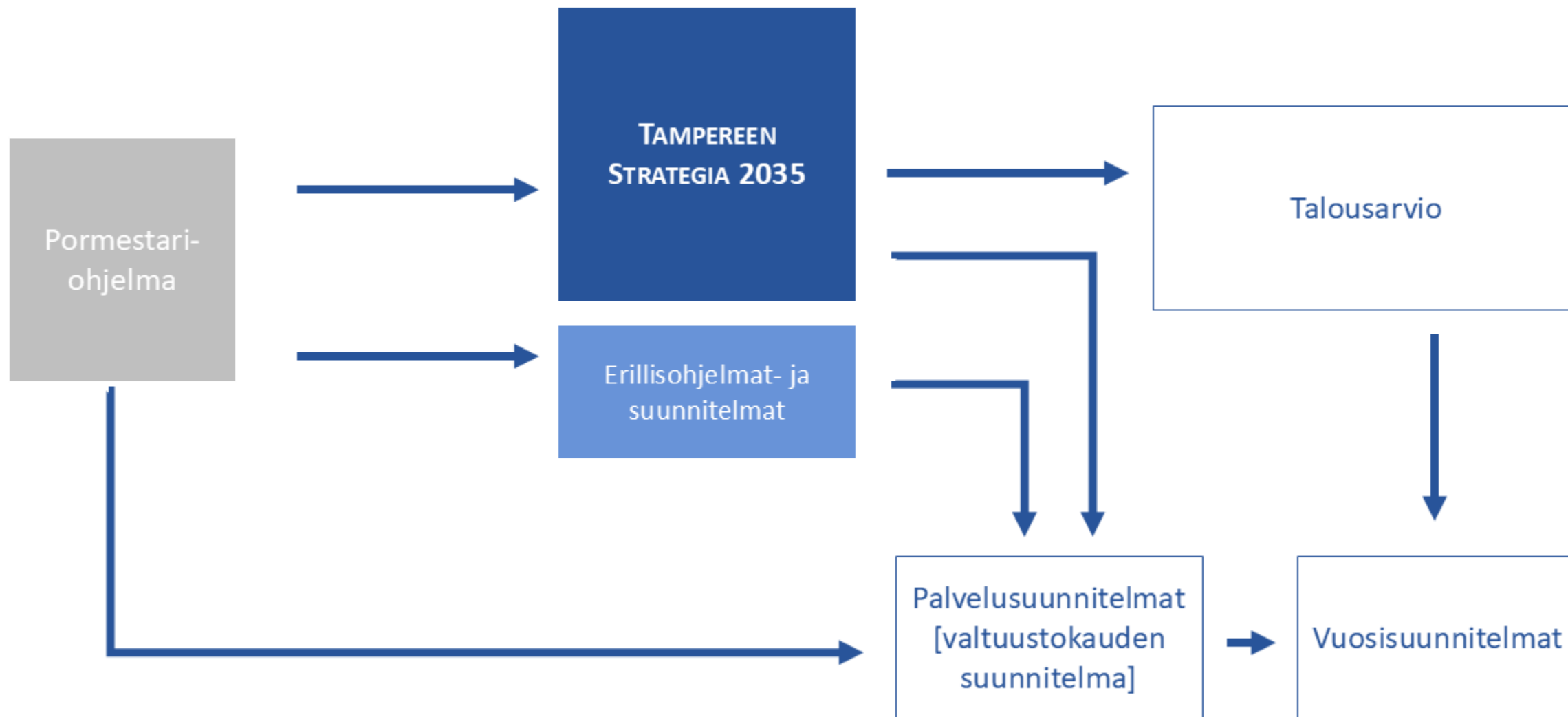
Ilmari Nurmisen
pormestariohjelma 2025–2029

MIKKO VARES

- Ilmari Nurmisen pormestariohjelma merkitään 16.6.2025 kaupunginvaltuustossa tiedoksi ja strategiavalmistelussa huomioon otettavaksi.
- Pormestariohjelman keskeiset viestit ja valtuustokaudelle kohdistuvat tavoitteet sisällytetään Tampereen strategiaan.
- Pormestariohjelman muita tavoitteita ja toimenpiteitä sisällytetään strategisen johtamisjärjestelmän muihin asiakirjoihin ja niitä toimeenpannaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua.

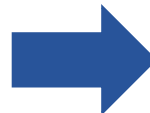
Pormestariohjelma ja strategisen johtamisjärjestelmän dokumentit

Pormestariohjelman ja strategisen johtamisjärjestelmän asiakirjojen samansuuntaisuuden varmistaminen

Pormestariohjelma

- Rakentuu kuudesta pääteemasta, joihin kiteytyvät ohjelman keskeisimmät viestit Tampereesta nyt ja valtuustokauden loppuun. Teemat ovat 1) vahva talous turvaa Tampereen palvelut, 2) kestävästi elinvoimainen ja kilpailukykyinen Tampere, 3) sivistys on Tampereen voimavara, 4) Tampere liikuttaa, yhdistää ja innostaa, 5) kestävä ja kehittyvä kaupunkiympäristö sekä 6) digitalisaation mahdollisuudet.
- Jokainen pääteema tarkentuu 3-5 alateemaan, joissa valtuustokaudelle kohdistuvia tavoitteita, linjauksia sekä konkreettisia toimenpiteitä. Keskeisimmät tavoitteet ja toimenpiteet on koottuna jokaisen pääteeman loppuun.

Strategia valmistelussa

- Varmistetaan pormestariohjelman pääteemojen viestien sisältyminen strategian painopisteisiin ja niiden linjauksiin. Pyritään samalla kuitenkin varmistamaan kaupunginhallituksen esittämä toive tiiviistä strategiasta.
- Varmistetaan pormestariohjelman tavoitteiden ja linjausten sisältyminen asioina strategian linjauksiin ja valtuustokauden tavoitteisiin. Tavoitteet kiteytetään tarvittaessa mitattavaan muotoon.
- Alateemojen sisältöjä viedään lautakuntien ja konsernihallinnon palvelusuunnitelmiin.
- Lisäksi varmistetaan konkreettisten toimenpiteiden sisällyttäminen vuosittaiseen toiminnan ja talouden suunnitteluun

Kuva: Tampereen kaupunki / Laura Happonen

- Pormestariohjelman sisällöt ovat isossa kuvassa hyvin samansuuntaiset kevään strategiavalmistelun sisältöjen kanssa, ristiriitaisuuksia ei ole havaittu. Esimerkiksi strategiavalmistelun tietopohjana olevien muutosalueiden sisältöjä on tunnistettavissa pormestariohjelmasta. Myöskään osallistumisen aineisto ei nosta poikkeavia teemoja esiin.
- Strategiavalmisteluun tulee vaikuttamaan talouden tasapaino-ohjelma eteneminen. Erityisesti tasapaino-ohjelma vaikuttanee valtuustokauden tavoitteisiin sekä sisältöihin, joilla pyritään varmistamaan pitkän aikavälin talouden kestävyys.

Kiitos